

Nunavut havigaliit munaqhainirnut piliriakhaq ilitturvikhangit havaakhaq

Pivallialaaqgita aviktuqhimajumi ingilrutikhangit haffumani iqqakuurjuarnigut munaqhainiq Nunavut iluani Inuit unalu nunamiuqatigiingnirnut –aulapkaijangit angiklijuummilaaqhunilu nunamiuqatigiingnut ikajuutikhainit?

Tuhagakhaajut

- Havaarilaqtangit unalu ikajurnaqtumik turaariangani angijaaqtumik iqqakuuqhimajut munaqhainirnut uvuuna Inuit Pivallianikhanut Timiujunut.
- Avatquhimajut 900 huangaijautit, 12 qattarjuit uqhurjalingnit iqqakuutaujut, amigaitpiaqtuniglu havigaliqaqtumik naqitautit ungavaqtauhimajut uvanngat maniqqanmi agjaqtauhimavlutik hivuraanut nalaumattiaqtumik igijakhaat unalu atuffaarmilaaqtangit.
- Nunamiuqatigiit havaktihimajut uvanngat nunamiuqatigiingnut iniqhimajaat tamainnut havagvianit havaat tunijauvlutik avatquttumik 30 ublunganit najugaanit ilihautikhainit.
- 59% haffumani manngit ikajuutikhainit nunamiuqatigiingnut iluaniittuni havaktunut akiliakhangit, ingilrutingit, unalu parnautikhangillu.

Havaatigut hivuliqtuijut:

Sheldon Nimchuk, Qikiqtaaluk Nanminilingnit Pivallianikhanut Timiujunut, snimchuk@qcorp.ca



Hulivluta

Una havaakhaq hivumuurutigijaat unguvaqtittivlutik havigaliit havakhimavlutik ilihautivlutik nunamiuqatigiingnut. Havigaliit kititiqtauhimajut ilaliutaujut utuqqaujut akhaluutit, sikiituut, akhaluutirjuat, quaqarviit, uaqhiviit taimaaittumik. Tamaat ilaliutiqaqhutik hivuuranaqtumik iqqakuutit. Utuqqaujut akhaluutit havigalingnit ilaurutiqaqhutik naqitautit, havigajalingnit, unalu aallatqiingujut kuvijaaqtunik uuminngat uqhurjuat kaasiliirniillu. Utuqqaujut qiqtittivut uqhurjuaqaqtut uuminngalu hilangnut hivuuranaqtunik pujulaqtumik ilaqaqhutik. Naiglinahuarlutik havigalik iqqakuutit nutqaqtittivagaat hivuuranaqtumik iqqakuutit uvanngat halumaittumik nunat avataita.

Una havaqatigiiktut hapummivlutik avataita ahivaijaivlugillu hivuuranaqtumik pivikhait uvanngat havigalik iqqakuurvingat. Tahijaaqhugulu inuudjuhingit atuqhimmaaqpagaat kuvvingat iliraiqattaqhugu havigalit kititiqhugit. Una havaarijangit ikajuutauvlunilu naiglijaangani pijumajainnit angijaaqtumik kuvvirvikhaat hivunngani. Taimaa naiglihimajangillu qajagijaujut nunat avataita halumainningit.

Una inikhaat turaarviugiangani angijaaqtumik iqqakuurviujut munaqhaijangit uvuuna Inuit Pivallianikhanut Timiujunut tukhiutigilaaqtangit turaarviugiangani hamna havigaliit iliraihimajangit tautungnaqtuq tamainnut Nunavunmi nunaliit. Una havaarijangit inikhautikhangit Inuit hivuliqtigiijaat turaarviujangillu.

Una havaarijaujuq hivulliutigijaujuq Inuit inikhaliurutikhaanit, hivunigivluniuk inuuttiarnigut utiqittinirnut maniliurahaqtut turaariangani hamna havaaq. Nunamiuqatigiiktut havaanikhutik uvuuna nunamiuqatigiiktunut iniqhimajaat



Pitseolak Pudlaq piksaluqhimajut haniani havigalik iliuraivikhaq: "Takunngaqhimajara una nuna tautukhimaittumik utuqqaujut havigaliit hiamihimajut. Pivallialiqhuta." Avatquttumik 1000 nit havigaliit iliraivingit havaarijauhimajuq uvani havaakhanut.

tamaat maniqqami havaangit. Una havaqatigiikhimajut ilihaujauvlutik maniqqami, angmaumavlunilu tamainnut nunamuiqatigiit. Nunamuiqatigiit illiturujaqhimajut avatikhainiglu munarijaangani havigalik kuvvingit munarittiaqhugu, ikajuqtaittumik aninnit havaktinit.

Hungmat ihumagijaujuq

Angijaaqtut iqqakuutit havaarilluaqtangit Nunavut iluani ajurnaqhuni, utuqqauvluni, mikivallaaqhunilu. Iniqhimaittumik maniliugait unalu akihautainnaujut hivulliutijangit tamainnut kavamanut ikajuqhimajut haffumani akihautaanit. Utuqqat havigaliit iqqakuutaujut utuqqauvallaaqhutik hamna havaangit aullaqtiliqtinnatik hamna maliguarutinut unalu munaqhainirnut havaarijaujunut. Hamna utuqqaujut iqqakuutaujut havigaliit, utuqqaujut akhaluutit, utuqqaujut qiqittiivit, iglulivrikhat pivikhait. Ikhinnainnarlugit, hivuuranaqpiagtut ilaliutaujut hapkuningat havigaliit qurlualaaqtut nunap qaanganut, taimaa inungnut hivuuranaqpallaarmata, halumaittut hiaminnaqhunilu nunakput, imaq anurinullu.

Una havaakhaq takunnaqhuni hamna hivunikanut angirutaujut ukunngat Nunavut Kavamangit unalu Aviktuqhimajumi Pivallianikhanut Timiujut iluani Qikiqtani, Qitirmiut, unalu Kivalliq Nunangani ajurnaittuq. Tahapkuat angirutaujut turaarviulaaqtut hamna utuqqaujut havigalik iliuraqtauhimajut tamainnut Nunavunmi taimaa maniliugait nunallaanmiinnginnaqtut angiklijuummilaaqhuni ikajuutikhait Inuit nunaliingnut.



Avatquttumik nungutpiaqhimajut akhaluutit unguvaqtauhimajut uvanngat nunalingni iluani naammakpiaqtumik ahivaqtauhimajut. "Quviahuktugut tautukhimagapta hulijakhainit hivunngani nunalingni hivuani ihuaqtumik unguvaqtauhimavluni." Quviahukpiaqtugut hulijakhainit hivumuurtigijaat ikajuinnaqhugulu nunaptingni halummaqhaivluta najugaanit, kihimi ikajuqhimavlunilu ilihautikhainit taimaa ihuaqpiagtumik munarivlugillu iqqakuutivut." John Hussey, Angajukhiujuq Aulattittiji Havakti

Malikhugu munaqhainirnut haffumani Qikiqtaaluk Timiqutingat, una havaaq:

- Havaktittijut arvinilik Inuit Kinngaitmi malrurnik havaakhanut hilaqutitigut.
- Ilaliutijangit 30 nit ublunganit havagviannit ilihautikhangit ilagijaat:
 - Hivuuranaittumik hiaminnaittumik ahivaijariami hivuuranaqtumik iqqakuutit uvanngat akhaluutit unalu qiqittiivingmit.
 - Havigalik iliuraivingat ingilrutikhat aulattittijut ilihautikhainit.
 - Hivuuranaqtumik iqqakuutaujut ilulikhainit unalu agjaqtuinirnut ilihautikhangit.
 - Aanniaqtailinirnut unalu hivuuranaittitigut ilitarijauningit.
 - Hiqinngup ilaurutaanit-hiamihimalaaqtangit ilaurutititigut ilitarijauniq.
- Hanahimajut Nunavunmiutitigut-ilihautikhainit pivikhangit makpiraaliuqhimajut Inuktitut Qablunaatit, ilagijaat:
 - Makpiraaq qanuq ahivailaaqtut hivuuranaqtumik iqqakuutaujut uvanngat havigaliit.
 - Makpiraaq qanuq havigaliit nanilulaaqtut uvani Nunavut havigaliit iliuraivingat kititihimalaaqtut.
 - Makpiraaq qanuq pualrijaulaaqqat hivuuranaqtumik iqqakuutaujut.

Maningnit Ikajuqhimajut: Polar Qaujihavik Kanata, Nunavut Kavamangit, Qikiqtaaluk Timiqutingit, Kakivak Katudjiqatigiit, Nunalingmiujut Kinngait. Havakhtik Ikajuqhimajut: Automotive Recyclers of Canada, Nunamuiqatigiiktut Kinngait, Qikiqtaaluk Nanminiqutilingnit Pivallianikhanut Timiujut, Nunavut Kavamangit; plusArctic Consulting Ltd., Kudlik Igluliuqtunut.